

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยและอภิปรายผลนี้เป็นสาระเกี่ยวกับลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรตำบลระดับบทบาทที่เป็นจริงของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลต่อบทบาทที่เป็นจริงในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร และการเปรียบเทียบระดับบทบาทที่เป็นจริงของเกษตรกรตำบลที่มี อาวุโส ระดับการศึกษาสูงสุด อาวุโสราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

4.1 ลักษณะพื้นฐานทางเศรษฐกิจและสังคมของเกษตรกรตำบล

1) เพศ เกษตรตำบลส่วนใหญ่หรือร้อยละ 87.4 เป็นเพศชาย และ ร้อยละ 12.6 เป็นหญิง ดังตารางที่ 2

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับ จุมพล นิภาเกษม (2536) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า เกษตรตำบลส่วนใหญ่ร้อยละ 88.6 ชาย และร้อยละ 11.4 หญิง และ เบญจมาศ (2524) ที่ศึกษาประสิทธิภาพในการใช้วิธีการส่งเสริมแบบต่าง ๆ ของเกษตรกรตำบลในจังหวัดนครราชสีมา พบว่าเกษตรกรตำบลร้อยละ 85.33 เป็นเพศชาย

2) อาวุโส เกษตรตำบลส่วนใหญ่หรือร้อยละ 75.9 มีอายุ 31-39 ปี ที่เหลือร้อยละ 20.7 มีอายุ 40-49 ปี และร้อยละ 3.4 มีอายุต่ำกว่า 30 ปี ดังตารางที่ 2

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ โสณิศ บัณฑุบุตร (2535) ที่ศึกษาเปรียบเทียบขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของเกษตรกรตำบลในพื้นที่ชลประทาน และพื้นที่อาศัยน้ำฝนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรตำบลมีอายุตั้งแต่ 30-39 ปี

3) การสมัคร พบว่าเกษตรตำบลส่วนใหญ่หรือร้อยละ 86.2 แต่งงานแล้วที่เหลือเป็นโสดและหย่าร้าง ซึ่งมีร้อยละ 11.5 และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับ จุมพล นิภาเกษม (2536) ที่ทำการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า เกษตรตำบลร้อยละ 93.0 แต่งงานแล้ว เป็นโสดร้อยละ 5.9 และมีหย่าร้างเพียงร้อยละ 1.1

4) ระดับการศึกษาสูงสุด เกษตรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 56.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ร้อยละ 39.1 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และที่เหลืออีกร้อยละ 4.6 จบการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ดังตารางที่ 2

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับผลการศึกษาของ จุมพล นิภาเกษม (2536) ที่ได้ศึกษาเรื่องเดียวกันและพบว่าเกษตรตำบลร้อยละ 44.3 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีและที่เหลือจบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรตำบลมีโอกาสดำเนินการศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในระบบทางไกล โดยเฉพาะมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช จึงทำให้มีระดับการศึกษาส่วนมากจบปริญญาตรี

5) สาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุด เกษตรตำบลร้อยละ 39.1 สำเร็จการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์บัณฑิต ร้อยละ 33.3 สำเร็จสาขาส่งเสริมการเกษตร ร้อยละ 23.0 สำเร็จสาขาศาสตร์บัณฑิตและร้อยละ 4.6 สำเร็จสาขาเกษตรกรรม ดังตารางที่ 2

6) ระดับตำแหน่ง (ซี) เกษตรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 79.3 ตำแหน่งระดับ 5 ส่วนที่เหลือมีตำแหน่งระดับ 4 ตำแหน่งระดับ 3 ตำแหน่งระดับ 2 ซึ่งมีร้อยละ 14.9 ร้อยละ 3.4 และร้อยละ 2.3 ตามลำดับ แสดงว่าปริมาณงานความรับผิดชอบ และจัดเป็นหัวหน้างาน ดังตารางที่ 2

7) อายุราชการในตำแหน่งเกษตรตำบล เกษตรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 62.1 มีอายุราชการ 11-15 ปี ร้อยละ 19.5 มากกว่า 15 ปี และที่เหลือมีอายุราชการ 6-10 ปี และต่ำกว่า 5 ปี ซึ่งมีอยู่ร้อยละ 9.2 เท่ากัน

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับการศึกษาของ โสฬส ปัญญาบุตร (2535) ที่ศึกษาเปรียบเทียบวิถีการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลในพื้นที่ชลประทานและพื้นที่อาศัยน้ำฝนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า อายุราชการในตำแหน่งเกษตรตำบลระหว่าง 6-15 ปี และ

ของจุฬพล นิภาเกษม (2536) ศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อการดำเนินงานโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน พบว่า เกษตรตำบลมีอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล ระหว่าง 1-10 ปี

8) จำนวนครั้งที่ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร เกษตรตำบลได้รับการฝึกอบรมมาก จำนวนมากกว่า 3 ครั้งหรือร้อยละ 14.9 จำนวน 3 ครั้ง ร้อยละ 10.0 จำนวน 2 ครั้ง ร้อยละ 31.0 จำนวน 1 ครั้งร้อยละ 43.7 ดังตารางที่ 2

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับ จุฬพล นิภาเกษม (2536) ที่ศึกษาในเรื่องเดียวกัน พบว่าเกษตรกรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 92.2 ได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการปรับปรุงระบบแผนและพัฒนาเกษตรกร

9) จำนวนครั้งที่ได้รับการนิเทศงานเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร เกษตรตำบลที่ได้รับการนิเทศงานเกี่ยวกับโครงการจำนวนมากกว่า 3 ครั้ง 3 ครั้ง 2 ครั้ง 1 ครั้ง กล่าวคือ มีร้อยละ 32.2 ร้อยละ 9.2 ร้อยละ 29.9 และร้อยละ 28.7 ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 แสดงว่าได้รับการนิเทศมากที่สุดนี้เพราะความเข้าใจและศักยภาพในการทำงานของเกษตรกรตำบลแต่ละรายแตกต่างกัน จึงทำให้ผลและปัญหาการทำงานแตกต่างกัน

10) ความเข้าใจในโครงการสนับสนุนแผนการผลิต เกษตรตำบลทั้งหมดหรือร้อยละ 100.00 มีความเข้าใจในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ดังตารางที่ 2 แสดงว่าเกษตรกรตำบลได้รับการฝึกอบรมเป็นอย่างดีในระดับที่เข้าใจ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรตำบลทุกคนได้รับการฝึกอบรมก่อนการดำเนินงาน จึงทำให้เกษตรกรตำบลเข้าใจในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร

11) ความคิดเห็นต่อโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร เกษตรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 82.8 เห็นด้วยกับโครงการ ส่วนร้อยละ 13.8 ไม่เห็นใจและที่เหลืออีกร้อยละ 3.4 ไม่เห็นด้วย ดังตารางที่ 2 แสดงถึงโครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยเกษตรกรตำบล อาจเป็นเพราะเป็นโครงการที่ให้เกษตรกรได้ตัดสินใจเลือกทางเลือกของตนเอง และมีการสนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรสามารถดำเนินกิจกรรมได้ และสนองตอบความต้องการของเกษตรกรเอง

12) อัตราเงินเดือนของเกษตรกรตำบล เกษตรตำบลมีอัตราเงินเดือนเฉลี่ยเดือนละ 11,035.29 บาท สูงสุด 14,280 บาท และต่ำสุด 6,160 บาท ตามลำดับ ดังตารางที่ 2 แสดงว่าเกษตรกรตำบลมีรายได้ระดับปานกลาง

ตารางที่ 2 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรตำบล

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (n = 87)	ร้อยละ (100.00)
เพศ		
ชาย	76	87.4
หญิง	11	12.6
อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	3	3.4
31 - 39 ปี	68	75.9
40 - 49 ปี	18	20.7
มากกว่า 49 ปี	-	-
การสมรส		
แต่งงานแล้ว	75	86.2
โสด	10	11.5
หย่าร้าง	2	2.3
ระดับการศึกษาสูงสุด		
ปวช.	49	56.3
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	34	39.1
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	4	4.6
สาขาวิชาที่จบการศึกษาสูงสุด		
วิทยาศาสตร์	34	39.1
ส่งเสริมการเกษตร	29	33.3
ครุศาสตร์	20	23.0
เกษตรกรรม	4	4.6

ตารางที่ 2 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรตำบล (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (n = 87)	ร้อยละ (100.00)
ระดับค้ำหนั่ง		
ระดับ 5	69	79.3
ระดับ 4	13	14.9
ระดับ 3	3	3.4
ระดับ 2	2	2.3
อายุราชการในค้ำหนั่ง		
ต่ำกว่า 5 ปี	8	9.2
6 - 10 ปี	8	9.2
11 - 15 ปี	54	62.1
มากกว่า 15 ปี	17	19.5
จำนวนครั้งที่เกษตรกรตำบลได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับโครงการ		
1 ครั้ง	38	43.7
2 ครั้ง	27	31.0
3 ครั้ง	9	10.0
มากกว่า 3 ครั้ง	13	14.9
เฉลี่ย = จำนวน 1.97 ครั้ง สูงสุด = มากกว่า 3 ครั้ง ต่ำ = 1 ครั้ง		
จำนวนครั้งที่เกษตรกรตำบลได้รับการนิเทศงานเกี่ยวกับโครงการ		
1 ครั้ง	25	28.7
2 ครั้ง	26	29.9
3 ครั้ง	8	9.2
มากกว่า 3 ครั้ง	28	32.2
เฉลี่ย = จำนวน 2.04 ครั้ง สูงสุด = มากกว่า 3 ครั้ง ต่ำ = 1 ครั้ง		

ตารางที่ 2 ลักษณะพื้นฐานทางสังคมของเกษตรกรตำบล (ต่อ)

ลักษณะพื้นฐาน	จำนวน (n = 87)	ร้อยละ (100.00)
ความเข้าใจในโครงการของเกษตรกรตำบล		
เข้าใจ	87	100.00
ไม่เข้าใจ	-	-
ความคิดเห็นของเกษตรกรตำบลต่อโครงการ		
เห็นด้วย	72	82.8
ไม่เห็นด้วย	12	13.8
ไม่เห็นด้วย	3	3.4
ต่ำกว่า 5,000 บาท	0	0
5,001 - 7,000 บาท	4	4.60
7,001 - 9,000 บาท	8	9.20
9,001 - 11,000 บาท	23	26.44
11,001 - 13,000 บาท	44	50.57
มากกว่า 13,000 บาท	8	9.20
เฉลี่ย = 11,035.29 บาท สูงสุด = 14,280 บาท ต่ำสุด = 6,160 บาท		

4.2 ระดับการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ของเกษตรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร

4.2.1 การรวบรวมข้อมูลให้ครบสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำมาเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ซึ่งมีข้อมูลที่จะรวบรวมมาได้แก่ การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกร การเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางชีวภาพ การเก็บรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ และการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสังคม โดยสามารถเสนอผลได้ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกร เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกรอยู่ในระดับมาก เรื่องตามลำดับเรื่องของข้อมูลตามค่าของมัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยดังนี้ การสัมภาษณ์เกษตรกร ($\bar{X} = 2.91$) การจำแนกฐานะของเกษตรกร ($\bar{X} = 2.85$) การวิเคราะห์ข้อมูลของเกษตรกรแต่ละครัวเรือน ($\bar{X} = 2.62$) ดังตารางที่ 3

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (2537) ได้ประเมินการปฏิบัติงานของเกษตรตำบลตามโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรตำบลส่วนมากหรือร้อยละ 60.5 จะสัมภาษณ์เกษตรกรเอง ร้อยละ 47.7 สัมภาษณ์บางส่วนและส่วนที่เหลือเกษตรตำบลอื่นช่วยสัมภาษณ์

2. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ เกษตรตำบลได้ปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพอยู่ในระดับน้อย เรื่องลำดับเรื่องของข้อมูลตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยดังนี้ เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมากดังนี้ ข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ($\bar{X} = 2.58$) และปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยตามลำดับได้แก่ ข้อมูล กษย.2ค ($\bar{X} = 2.44$) ข้อมูลแผนที่ชุดดิน ($\bar{X} = 2.36$) ข้อมูลพื้นที่สาธารณะ ($\bar{X} = 2.24$) และข้อมูลป่าไม้ ($\bar{X} = 1.98$) ทั้งนี้เพราะข้อมูลมีส่วนเกี่ยวข้องกับหรือมีความสำคัญน้อยในการที่จะรวบรวม เพื่อที่จะนำมาทำทางเลือกทางการเกษตร ดังตารางที่ 3 เป็นข้อมูลพื้นฐานในสภาพของพื้นที่เพื่อที่จะเป็นส่วนประกอบในการวิเคราะห์โดยการกำหนดของเกษตรกร

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางชีวภาพ เกษตรตำบลได้ปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางชีวภาพอยู่ในระดับมาก เรื่องลำดับเรื่องของข้อมูลตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อมูลชนิดพืชที่เกษตรกรปลูก ($\bar{X} = 2.76$) ข้อมูล

จำนวนพื้นที่ปลูก ($\bar{X} = 2.74$) ข้อมูลชนิดสัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยง ($\bar{X} = 2.64$) ข้อมูลผลผลิตของพืชที่ปลูก ($\bar{X} = 2.63$) และปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ ได้แก่ ข้อมูลจำนวนสัตว์เลี้ยง ($\bar{X} = 2.48$) ข้อมูลผลผลิตของสัตว์เลี้ยง ($\bar{X} = 2.38$) ดังตารางที่ 3 ทั้งนี้เพราะข้อมูลทางชีวภาพมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกิจกรรมของเกษตรกร ที่เกษตรกรตำบลสามารถนำไปใช้ในการปรับทางเลือกทางการเกษตรให้สอดคล้องกับกิจกรรมของเกษตรกร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ เกษตรตำบลได้ปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่อยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับเรื่องของข้อมูลที่เกิดขึ้นตามค่ามัธยเทศ (X) จากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อมูลรายได้ของเกษตรกรจากการทำการเกษตร/ปี ($\bar{X} = 2.60$) ข้อมูลแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 2.52$) ข้อมูลราคาปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 2.51$) และปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยได้แก่ ข้อมูลราคาผลผลิตเกษตร ($\bar{X} = 2.43$) ดังตารางที่ 3 อาจเป็นเพราะต้องทราบข้อมูลดังกล่าว ที่จะช่วยในการกำหนดทางเลือกทางการเกษตรและวิเคราะห์แผนของเกษตรกรให้เหมาะสม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูลทางสังคม เกษตรตำบลได้มีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูลทางสังคมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับเรื่องของข้อมูลที่เกิดขึ้นตามค่าของมัธยเทศ (X) จากมากไปหาน้อยดังนี้ ข้อมูลด้านจำนวนแรงงานในครัวเรือนเกษตรกร ($\bar{X} = 2.77$) ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสถาบันเกษตรกร ($\bar{X} = 2.74$) และข้อมูลด้านระดับการศึกษาของเกษตรกร ($\bar{X} = 2.69$) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำมาเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ซึ่งมีข้อมูลที่จะรวบรวมมาได้แก่

การเก็บรวบรวมข้อมูล	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
การเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทะเบียน						
เกษตรกร						
- การสัมภาษณ์เกษตรกร	80	8	1	2.91	0.33	มาก
- การจำแนกฐานะของเกษตรกร	77	7	3	2.85	0.45	มาก
- การวิเคราะห์ข้อมูลของเกษตรกรแต่ละครัวเรือน	57	27	3	2.62	0.55	มาก
การเก็บรวบรวมข้อมูลทางกายภาพ						
- ข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	52	33	2	2.58	0.54	มาก
- ข้อมูล กษช. 2 ค.	45	35	7	2.44	0.64	น้อย
- ข้อมูลแผนที่ที่ดิน	35	48	4	2.36	0.57	น้อย
- ข้อมูลป่าไม้	15	55	17	1.98	0.61	น้อย
- ข้อมูลพื้นที่สาธารณะ	29	50	8	2.24	0.61	น้อย
การเก็บรวบรวมข้อมูลทางชีวภาพ						
- ข้อมูลชนิดพืชที่เกษตรกรปลูก	69	15	3	2.76	0.51	มาก
- ข้อมูลจำนวนพื้นที่ปลูก	67	17	3	2.74	0.52	มาก
- ข้อมูลผลผลิตของพืชที่ปลูก	56	30	1	2.63	0.51	มาก
- ข้อมูลชนิดสัตว์ที่เกษตรกรเลี้ยง	58	27	2	2.64	0.53	มาก
- ข้อมูลจำนวนสัตว์เลี้ยง	48	33	6	2.48	0.63	น้อย
- ข้อมูลผลผลิตของสัตว์เลี้ยง	39	42	6	2.38	0.62	น้อย

ตารางที่ 3 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลให้ครบสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำมาเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ซึ่งมีข้อมูลที่จะรวบรวมมาได้แก่ (ต่อ)

การเก็บรวบรวมข้อมูล	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
การเก็บรวบรวมข้อมูลทางเศรษฐกิจ						
- ข้อมูลรายได้ของเกษตรกรจาก						
การทำการเกษตร/ปี	56	27	4	2.60	0.50	มาก
- ข้อมูลแหล่งจำหน่ายปัจจัยการผลิต	49	34	4	2.52	0.59	มาก
- ข้อมูลราคาปัจจัยการผลิต	47	37	3	2.51	0.57	มาก
- ข้อมูลราคาลดผลิตเกษตรกร	42	40	5	2.43	0.60	น้อย
การเก็บรวบรวมข้อมูลทางสังคม						
- ข้อมูลจำนวนแรงงานใน						
ครัวเรือนเกษตรกร	68	18	1	2.77	0.45	มาก
- ข้อมูลการเป็นสมาชิกของสถาบัน						
เกษตรกร	66	19	2	2.74	0.49	มาก
- ข้อมูลระดับการศึกษาของ						
เกษตรกร	62	23	2	2.69	0.51	มาก

4.2.2 การเตรียมทางเลือกทางการเกษตร เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรอยู่ในระดับมาก เรื่องลำดับเรื่องการปฏิบัติตามค่าของมัธยัมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผก. ($\bar{X} = 2.83$) มีแผนการปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.81$) เตรียมเนื้อหาในการทำทางเลือก ($\bar{X} = 2.78$) เตรียมทางเลือกระดับอำเภอ ($\bar{X} = 2.71$) เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมทางเลือก ($\bar{X} = 2.68$) และปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยตามลำดับ ได้แก่ เตรียมการแต่งตั้งคำสั่งกระทรวงให้คำปรึกษาในการทำทางเลือก ($\bar{X} = 2.37$) เตรียม สื่อวัสดุสนับสนุนต่าง ๆ ในการทำทางเลือก ($\bar{X} = 2.30$) ดังตารางที่ 4

4.2.3 การปรับทางเลือกทางการเกษตร เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการปรับทางเลือกทางการเกษตรอยู่ในระดับมาก เรื่องลำดับเรื่องที่การปฏิบัติตามค่าของมัธยัมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ ปรับทางเลือกทางการเกษตรให้สอดคล้องกับกิจกรรมของเกษตรกร ($\bar{X} = 2.83$) ปรับทางเลือกทางการเกษตรให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\bar{X} = 2.74$) ปรับโดยการเพิ่มเติมทางเลือกทางการเกษตรระดับอำเภอ ($\bar{X} = 2.71$) ปรับโดยการตัดทอนทางเลือกทางการเกษตรระดับอำเภอให้เหมาะสมกับศักยภาพของตำบล ($\bar{X} = 2.69$) และปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ ใช้ทางเลือกกับอำเภอ ($\bar{X} = 2.44$) ดังตารางที่ 6 เพราะทางเลือกระดับอำเภอเป็นทางเลือกที่กว้างครอบคลุมพื้นที่ทุกตำบล มีจำนวนทางเลือกมากจึงทำให้เกษตรกรตำบลใช้ทางเลือกระดับอำเภอน้อย

ตารางที่ 4 ระดับการปฏิบัติงานของเกษตรกรค่าบในการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร

การเตรียมทางเลือก	ระดับการปฏิบัติงาน			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
- เตรียมข้อมูลพื้นฐานของ						
เกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกค. 73	13		1	2.83	0.41	มาก
- มีแผนการปฏิบัติงาน	72	13	2	2.81	0.45	มาก
- เตรียมเนื้อหาในการทำทาง						
เลือก	68	19	0	2.78	0.42	มาก
- เตรียมทางเลือกระดับอำเภอ	63	23	1	2.71	0.48	มาก
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการ						
เตรียมทางเลือก	64	18	5	2.68	0.58	มาก
- เตรียมการแต่งตั้งคำสั่งคณะ						
ทำงานให้คำปรึกษาในการทำ						
ทางเลือก	50	19	18	2.37	0.81	น้อย
- เตรียมสื่อ วัสดุทัศนูปกรณ์ ต่างๆ						
ในการทำทางเลือก	36	41	10	2.30	0.67	น้อย

ตารางที่ 5 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการปรับทางเลือกทางการเกษตร

การปรับทางเลือก	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความเหมาะสม
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
- ปรับทางเลือกทางการเกษตร ให้สอดคล้องกับกิจกรรมของ เกษตรกร	75	9	3	2.83	0.46	มาก
- ปรับทางเลือกทางการเกษตร ให้ถูกต้องตามหลักวิชาการ	66	19	2	2.74	0.49	มาก
- ปรับโดยการเพิ่มเติมทางเลือก ทางการเกษตรระดับอำเภอให้ เหมาะสมกับศักยภาพของตำบล	64	21	2	2.71	0.50	มาก
- ปรับโดยการตัดทอนทางเลือก ทางการเกษตรระดับอำเภอให้ เหมาะสมกับศักยภาพของตำบล	61	25	1	2.69	0.49	มาก
- ใช้ทางเลือกระดับอำเภอ	44	37	8	2.44	0.62	น้อย

4.2.4 การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริงตามบทบาทหน้าที่ในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร เพื่อให้เกษตรกรเข้าใจในทางเลือกต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจเลือกทางเลือกทางการเกษตร ประกอบด้วย

รูปแบบการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร เกษตรตำบลมีการปฏิบัติจริง ในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกบทบาทในการนำเสนอทางเลือก และเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิตจากมากไปหาน้อย ดังนี้ การประชุมกลุ่มย่อย ($\bar{X} = 2.48$) ให้เกษตรกรมีส่วนร่วม ($\bar{X} = 2.46$) ใช้สื่อช่วยในการนำเสนอ ($\bar{X} = 2.26$) ใช้วัสดุอุปกรณ์ ($\bar{X} = 2.25$)

การแจกเอกสาร ($\bar{X} = 2.10$) การแนะนำราชครัวเรือน ($\bar{X} = 2.10$) โดยผ่านผู้นำ ($\bar{X} = 2.09$) ผ่านหอกระจายข่าว ($\bar{X} = 1.63$) และที่ได้นำเสนออยู่ในระดับมาก ได้แก่ การประชุมทั้งหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.75$) ดังตารางที่ 6

การที่เกษตรกรตำบลมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการประชุมทั้งหมู่บ้าน ทั้งนี้เพราะจำนวนเกษตรกรร่วมโครงการมีจำนวนมาก ราชละเอือดเกี่ยวกับทางเลือกทางการเกษตรมีจำนวนมาก

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือได้ประเมินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรปี 2535 - 2536 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่าเกษตรกรตำบล ราชละ 67.6 เสนอทางเลือกทางการเกษตรกับทีมงานของสำนักงานเกษตรอำเภอ และสำนักงานเกษตรจังหวัดขอนแก่น (2536) ได้รายงานผลการติดตามการดำเนินกิจกรรมของเกษตรกรที่ได้รับสินเชื่อตามโครงการ ผกท. พบว่า เกษตรตำบลราชละ 51.5 ได้เสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการนัดประชุมเกษตรกรเป็นกลุ่มใหญ่

ตารางที่ 6 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรแก่เกษตรกร

การนำเสนอทางเลือก	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1	($\bar{X}$)		

รูปแบบการนำเสนอทางเลือกทาง

การเกษตร

- นำเสนอทางเลือกทางการ

เกษตรกร โดยการประชุมทั้งหมู่บ้าน 70 12 5 2.75 0.55 มาก

- นำเสนอทางเลือกทางการ

เกษตรกร โดยการประชุมกลุ่มย่อย 47 35 5 2.48 0.61 น้อย

ตารางที่ 8 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร
แก่เกษตรกร (ต่อ)

การนำเสนอทางเลือก	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความเหมาะสม
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			

ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการ						
นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร	47	33	7	2.46	0.64	น้อย
ใช้วัสดุช่วยในการนำเสนอทางเลือก						
เลือกของทางการเกษตร	33	44	10	2.26	0.66	น้อย
ใช้วัสดุอุปกรณ์ในการนำเสนอทางเลือก						
เลือกทางการเกษตร	34	41	12	2.25	0.69	น้อย
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการแจกเอกสาร	31	34	22	2.10	0.78	น้อย
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการแนะนำรายครัวเรือน	26	44	17	2.10	0.70	น้อย
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยผ่านผู้นำ	30	35	22	2.00	0.77	น้อย
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยผ่านทางหอกระจายข่าว	12	31	44	1.63	0.72	น้อย

4.2.5 การรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร เกษตรตำบลได้รวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก และเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคี่จากมากไปหาน้อย ดังนี้ รวบรวมด้วยตนเอง ($\bar{X} = 2.74$) และรวบรวมอยู่ในระดับน้อยได้แก่ เกษตรตำบลอื่นช่วย ($\bar{X} = 2.05$) รวบรวมโดยการผ่านผู้นำ ($\bar{X} = 2.03$) และเกษตรกรนำมาส่งเอง ($\bar{X} = 1.70$) ดังตารางที่ 7

การที่เกษตรกรตำบลมีระดับการปฏิบัติมากในการเก็บรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร โดยการรวบรวมด้วยตนเอง ทั้งนี้เพราะจะได้สังเกตการณ์เกษตรกรแต่ละครอบครัวควบคู่ไปด้วย

ตารางที่ 7 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร

การรวบรวม	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
- รวบรวมด้วยตนเอง	66	19	2	2.74	0.49	มาก
- เกษตรตำบลอื่นช่วย	26	39	22	2.05	0.75	น้อย
- รวบรวมโดยการผ่านผู้นำ	25	40	22	2.03	0.74	น้อย
- รวบรวมโดยเกษตรกรนำมาส่งเอง	10	41	36	1.7	0.67	น้อย

4.2.6 การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร เกษตรตำบล ได้วิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก และเรียงบทยากที่ได้วิเคราะห์ตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่เคยทำอยู่ ($\bar{X} = 2.85$) วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($\bar{X} = 2.79$) วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล ($\bar{X} = 2.74$) วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่เป็นกิจกรรมใหม่โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ($\bar{X} = 2.71$) วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับงบประมาณ ($\bar{X} = 2.64$) วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ ($\bar{X} = 2.58$) ดังตารางที่ 8

ผลการวิจัยนี้ใกล้เคียงกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ประเมินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือปี 2535-2536 พบว่า เกษตรตำบลร้อยละ 39.5 วิเคราะห์แผนของเกษตรกรในแง่ความเป็นไปได้ทางวิชาการ และความคุ้มค่า

ตารางที่ 8 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการ
ของเกษตรกร

การวิเคราะห์	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความเหมาะสม
	มาก 3	น้อย 2	ไม่ได้ปฏิบัติ 1			
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ เคยทำอยู่	74	13	0	2.85	0.36	มาก
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร	59	18	0	2.79	0.41	มาก
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล	66	19	2	2.74	0.49	มาก
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่เป็นกิจกรรมใหม่ โดยพิจารณา ถึงความเป็นไปได้	63	23	1	2.71	0.48	มาก
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับงบประมาณ	61	21	5	2.64	0.59	มาก
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการ	53	31	13	2.58	0.56	มาก

4.2.7 ชาวเกษตรกรวางแผนการผลิต เกษตรตำบลได้ปฏิบัติจริงในการช่วยเกษตรกร
วางแผนการผลิตอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกบทบาทในการช่วยวางแผน และเรียงลำดับตามค่ามัธย
เลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ จัดให้มีการประชุมกลุ่มย่อย ($\bar{X} = 2.45$) แนะนำราย
ครัวเรือน ($\bar{X} = 2.23$) แนะนำผ่านผู้นำ ($\bar{X} = 2.08$) แจกจ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X} =$
1.81) แนะนำผ่านหอกระจายข่าวของหมู่บ้าน ($\bar{X} = 1.76$) และการแสดงบทบาทที่ได้ช่วยวางแผน

แผนการผลิตอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดประชุมกลุ่มใหญ่ แล้วแนะนำเรื่องการวางแผนการผลิต ดังตารางที่ 9

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ประเมินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรปี 2535-2536 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรตำบล ร้อยละ 36.8 ได้ช่วยเกษตรกรทำรายละเอียดแผนการผลิต

ตารางที่ 9 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบลในการแสดงบทบาทด้านการช่วยเกษตรกรวางแผนการผลิต

บทบาท	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			
- การจัดประชุมกลุ่มใหญ่	65	16	6	2.68	0.60	มาก
- การจัดประชุมกลุ่มย่อย	42	42	3	2.45	0.57	น้อย
- แนะนำรายครัวเรือน	30	47	10	2.23	0.64	น้อย
- แนะนำผ่านผู้นำ	28	38	21	2.08	0.75	น้อย
- แจกจ่ายเอกสารที่เกี่ยวข้อง	17	36	34	1.81	0.75	น้อย
- แนะนำผ่านหอกระจายข่าว ของหมู่บ้าน	16	34	37	1.76	0.75	น้อย

4.2.8 ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรตำบลในการแสดงบทบาทด้านการวางแผนสนับสนุนเกษตรกร เกษตรตำบลมีการแสดงบทบาทด้านการวางแผนสนับสนุนเกษตรกรอยู่ในระดับมาก เกือบทุกบทบาทซึ่งสามารถเรียงลำดับตามค่ามัธยิมเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้ วางแผนด้วยตนเองเพื่อสนับสนุนเกษตรกร ($\bar{X}$ = 2.84) การวางแผนร่วมกับเกษตรกร ($\bar{X}$ = 2.73) วางแผนร่วมกับทีมงาน ($\bar{X}$ = 2.66) วางแผนร่วมกับผู้บังคับบัญชา ($\bar{X}$ = 2.55)

และบทบาทในด้านการวางแผนสนับสนุนเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย ได้แก่ วางแผนสนับสนุนวิสาหกิจ ($\bar{X} = 2.32$) ดังตารางที่ 10

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้ประเมินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ปี 2535-2536 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า เกษตรค่าบลร้อยละ 61.9 มีการสนับสนุนให้เกษตรกรมีการวิเคราะห์แผนและดำเนินงานร่วมกับเกษตรกรในลักษณะกิจกรรมกลุ่ม

ตารางที่ 10 ระดับการปฏิบัติงานของเกษตรกรค่าบลในการแสดงบทบาทด้านการวางแผนสนับสนุนเกษตรกร

การวางแผนสนับสนุนเกษตรกร	ระดับการปฏิบัติงาน			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก 3	น้อย 2	ไม่ได้ปฏิบัติ 1			
- มีแผนการสนับสนุนเกษตรกร	76	8	3	2.84	0.45	มาก
- วางแผนร่วมกับเกษตรกร	85	20	2	2.73	0.50	มาก
- วางแผนร่วมกับทีมงาน	62	20	5	2.66	0.59	มาก
- วางแผนร่วมกับผู้บังคับบัญชา	56	23	8	2.55	0.66	มาก
- วางแผนสนับสนุนวิสาหกิจ	34	47	6	2.32	0.80	น้อย

4.2.9 ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรตำบลในการแสดงบทบาทด้านการให้บริการความรู้วิชาการในระยะดำเนินกิจกรรม เกษตรตำบลมีการปฏิบัติในการแสดงบทบาทด้านการให้บริการความรู้วิชาการในระยะดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับน้อยเกือบทุกบทบาท ซึ่งสามารถเรียงลำดับบทบาทตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยดังนี้กล่าวคือ การแนะนำเป็นรายครัวเรือน ($\bar{X} = 2.25$) การให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการฝึกปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.14$) อาศัยการผ่านผู้นำ ($\bar{X} = 2.08$) ใช้วัสดุทัศนูปกรณ์เป็นสื่อ ($\bar{X} = 2.01$) ผ่านหอกระจายข่าว ($\bar{X} = 1.87$) การให้บริการความรู้โดยพาไปดูงาน ($\bar{X} = 1.70$) และที่ได้บริการความรู้วิชาการในระยะดำเนินกิจกรรมอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การให้บริการความรู้โดยการจัดประชุมทั้งหมู่บ้าน ($\bar{X} = 2.69$) ดังตารางที่ 11

ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งได้ประเมินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ปี 2535-2536 ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า ปี 2535 เกษตรตำบลร้อยละ 50 ได้ไปเชื่อมสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร และปี 2536 เกษตรตำบลร้อยละ 65.8 ไปเชื่อมสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร

การที่เกษตรกรตำบลมีการปฏิบัติจริงในการแสดงบทบาทด้านการให้บริการความรู้วิชาการในระยะดำเนินกิจกรรมนั้น เกษตรตำบลส่วนมากจะให้การบริการความรู้โดยการจัดประชุมทั้งหมู่บ้าน ทั้งนี้เพราะจะทำให้เกษตรกรเข้าใจหลักการวิชาการในแนวทางเดียวกัน และเป็นการประหยัดเวลาในการบริการ

ตารางที่ 11 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรด้านการแสดงบทบาทด้านการให้บริการความรู้
วิชาการ

การบริการความรู้วิชาการ	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก 3	น้อย 2	ไม่ได้ปฏิบัติ 1			
- การประชุมทั้งหมู่บ้าน	63	21	3	2.69	0.54	มาก
- โดยการแนะนำรายเป็นครัว เรือน	30	49	8	2.25	0.61	น้อย
- ให้เกษตรกรมีส่วนร่วม โดย การฝึกปฏิบัติ	13	49	14	2.14	0.65	น้อย
- ผ่านผู้นำ	19	56	12	2.08	0.60	น้อย
- การใช้วัสดุทัศนูปกรณ์เป็นสื่อ	18	52	17	2.01	0.64	น้อย
- ผ่านหอกระจายข่าว	16	44	27	1.87	0.70	น้อย
- พาไปดูงาน	14	33	40	1.70	0.73	น้อย

4.2.10 ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรด้านการช่วยเกษตรกรประเมินผลกิจกรรม
เกษตรกรตำบลมีการปฏิบัติจริงในการช่วยเกษตรกรประเมินผลกิจกรรม อยู่ในระดับมากเกือบทุก
บทบาท และเรียงลำดับบทบาทตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้กล่าวคือ
การประเมินผลต้นทุนการผลิต ($\bar{X} = 2.61$) การประเมินผลกิจกรรมที่จะดำเนินการต่อไป
($\bar{X} = 2.59$) การประเมินผลกำไรของกิจกรรม ($\bar{X} = 2.54$) ช่วยเกษตรกรประเมินผลจุด
คุ้มทุนของกิจกรรม ($\bar{X} = 2.54$) และที่เกษตรกรตำบลได้ช่วยเกษตรกรประเมินผลกิจกรรมอยู่
ในระดับน้อย ได้แก่ ช่วยเกษตรกรประเมินผลผลิตที่ได้รับจากกิจกรรม ($\bar{X} = 2.33$)
ดังตารางที่ 12

การที่เกษตรกรดำนมีการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมาก ในการช่วยเหลือเกษตรกรประเมินผล
กิจกรรม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจะช่วยให้เกษตรกรเข้าใจในกิจกรรมของตนเองมากขึ้นว่าจะ
สามารถวางแผนดำเนินการต่อไปได้หรือไม่

ตารางที่ 12 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรดำนในการช่วยเหลือเกษตรกรประเมินผลกิจกรรม

การช่วยเหลือเกษตรกร	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{x}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก 3	น้อย 2	ไม่ได้ปฏิบัติ 1			
- ช่วยประเมินผลต้นทุนการผลิต	56	28	3	2.61	0.56	มาก
- ช่วยประเมินผลกิจกรรมที่จะ ดำเนินการต่อไป	56	26	5	2.59	0.60	มาก
- ช่วยประเมินผลกำไรของ กิจกรรม	50	34	3	2.54	0.57	มาก
- ช่วยประเมินผลจุดคุ้มทุนของ กิจกรรม	51	32	4	2.54	0.59	มาก
- ช่วยประเมินผลผลิตที่ได้รับ จากกิจกรรม	38	40	9	2.33	0.66	น้อย

4.2.11 ระดับการปฏิบัติของเกษตรกรด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
เกษตรกรดำเนินการปฏิบัติจริงในการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และมีระดับการติดต่อ
ประสานงานดังนี้

1. การประสานงานกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ เกษตรค่านมีการปฏิบัติ
จริงในด้านการประสานงานอยู่ในระดับมากทุกบทบาท และเรียงลำดับบทบาทตามค่ามัธยฐาน
เลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อย ดังนี้กล่าวคือ การประสานงานเกี่ยวกับสินเชื่อของเกษตรกร
($\bar{X} = 2.81$) และการประสานงานเกี่ยวกับทางเลือกทางการเกษตรที่เกษตรกรเสนอ
($\bar{X} = 2.68$) ดังตารางที่ 13

การที่เกษตรกรดำเนินการปฏิบัติจริงอยู่ในระดับมากในเรื่องของการประสานงานกับ
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ ทั้งนี้เพราะในการเสนอทางเลือกทางการเกษตรของ
เกษตรกรนั้น ในรายละเอียดบางกิจกรรมเจ้าหน้าที่ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์เข้า
ใจยังไม่ชัดเจน เกษตรค่านจึงต้องประสานงานเพื่อทำการชี้แจงให้เจ้าหน้าที่ธนาคารเพื่อการ
เกษตรและสหกรณ์เข้าใจในทางเลือกทางการเกษตรและสินเชื่อของกิจกรรมทางเลือกทางการ
เกษตรนั้นด้วย

2. การประสานงานกับหน่วยพัฒนาที่ดิน เกษตรค่านได้ประสานการปฏิบัติงานกับ
หน่วยพัฒนาที่ดินที่ร่วมโครงการอยู่ในระดับน้อย และเรียงที่ประสานเรียงตามลำดับตามค่ามัธยฐาน
เลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยดังนี้กล่าวคือ การประสานงานเกี่ยวกับการใช้แผนที่ที่ดิน
($\bar{X} = 2.14$) และเกี่ยวกับขอรับเอกสารความรู้เรื่องดิน ($\bar{X} = 2.14$) ดังตารางที่ 13

การที่เกษตรกรดำเนินการประสานงานกับหน่วยพัฒนาที่ดินอยู่ในระดับน้อย เพราะ
หน่วยพัฒนาที่ดินมีเจ้าหน้าที่ที่ประจำในพื้นที่จำนวนไม่เพียงพอและเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่ไม่บ่อยครั้ง
จึงทำให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานดังกล่าวน้อยตามไปด้วย

3. การประสานงานกับป่าไม้ เกษตรค่านมีการประสานงานป่าไม้อยู่ในระดับน้อย
และเรียงลำดับตามค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) จากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ การประสานงานเกี่ยวกับ
พื้นที่สาธารณะ ($\bar{X} = 1.99$) เกี่ยวกับข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ($\bar{X} = 1.97$) เกี่ยวกับข้อมูลป่าสงวน
แห่งชาติ ($\bar{X} = 1.92$) ดังตารางที่ 13

การที่เกษตรกรค่าบลมีการประสานงานกับป่าไม้ที่อยู่ในระดับน้อย เพราะข้อมูลเกี่ยวกับป่าไม้ที่จะนำมาใช้ในการดำเนินการในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรนั้น ข้อมูลบางอย่างไม่ได้นำมาใช้ในการวางแผน จึงทำให้เกษตรกรค่าบลมีระดับการประสานงานกับป่าไม้อยู่ในระดับน้อย

4. การประสานงานกับประมง เกษตรค่าบลมีการประสานงานกับหน่วยงานประมงอยู่ในระดับมาก กล่าวคือ ประสานงานเกี่ยวกับความรู้เรื่องการเลี้ยงปลา ($\bar{X} = 2.69$) ดังตารางที่ 13

การที่เกษตรกรค่าบลมีการประสานงานกับหน่วยงานประมงอยู่ในระดับมาก เพราะเกษตรกรค่าบลต้องการหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับการเลี้ยงปลา เนื่องจากมีเกษตรกรเสนอแผนการผลิตเกี่ยวกับการเลี้ยงปลาเป็นจำนวนมาก เกษตรค่าบลมีความรู้จำกัดมากเกี่ยวกับการเลี้ยงปลา ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีการประสานงานกับประมงอยู่ในระดับมาก

5. การประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เกษตรค่าบลมีการประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอยู่ในระดับน้อย และเรื่องที่ประสานงาน ได้แก่ เรื่องเกี่ยวกับตลาดจำหน่ายผลผลิต ($\bar{X} = 2.00$) ราคาผลผลิต ($\bar{X} = 2.08$) และเกี่ยวกับราคาปัจจัยการผลิต ($\bar{X} = 1.94$) ดังตารางที่ 13

การที่เกษตรกรค่าบลมีการประสานงานกับสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรอยู่ในระดับน้อย เพราะสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรมีเจ้าหน้าที่ภาคสนามน้อย ซึ่งมีเจ้าหน้าที่ประจำเฉพาะในสำนักงานเขตที่รับผิดชอบในพื้นที่ 3-4 จังหวัด จึงทำให้มีการประสานงานน้อย

ตารางที่ 13 ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรด้านการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

การประสานงาน	ระดับการปฏิบัติจริง			MEAN ($\bar{X}$)	S.D.	ความหมาย
	มาก	น้อย	ไม่ได้ปฏิบัติ			
	3	2	1			

การประสานงานกับ ชกส.						
- เกี่ยวกับสินค้าของเกษตรกร	74	9	4	2.81	0.50	มาก
- เกี่ยวกับทางเลือกทางการเกษตรที่เกษตรกรเสนอ	63	20	4	2.68	0.56	มาก
การประสานงานกับประมง						
- เกี่ยวกับความรู้การเลี้ยงปลา	64	19	4	2.69	0.56	มาก
การประสานงานกับหน่วยพัฒนาที่ดิน						
- เกี่ยวกับแผนที่ที่ดิน	28	47	14	2.14	0.67	น้อย
- เกี่ยวกับเอกสารความรู้เรื่องดิน	25	49	13	2.14	0.65	น้อย
การประสานงานกับ สศก.						
- ตลาดจำหน่ายผลผลิต	21	45	21	2.00	0.70	น้อย
- ราคาผลผลิต	17	53	17	2.00	0.63	น้อย
- เกี่ยวกับราคามัศจรรย์การผลิต	20	42	25	1.94	0.72	น้อย
การประสานงานกับป่าไม้						
- เกี่ยวกับการใช้พื้นที่สาธารณะ	17	52	18	1.99	0.64	น้อย
- เกี่ยวกับข้อมูลพื้นที่ป่าไม้	15	54	18	1.97	0.62	น้อย
- เกี่ยวกับข้อมูลป่าสงวนแห่งชาติ	18	44	25	1.92	0.70	น้อย

4.3 ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลในการดำเนินโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร

ในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรตำบลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร และข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลในการดำเนินการในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรซึ่งสรุปได้ดังนี้ ดังตารางที่ 14

1. ปัญหาอุปสรรคของเกษตรกรตำบลที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรตำบลมีกิจกรรมในหน้าที่รับผิดชอบอยู่แล้วเป็นจำนวนมาก อีกทั้งเกษตรกรเป้าหมายมีจำนวนมากและมีเวลาจำกัดรวมทั้งมีการเคลื่อนย้ายแรงงานอยู่เสมอ จึงทำให้เกษตรกรตำบลบางส่วนประสบปัญหาสอดคล้องตามบทบาทหน้าที่ดังนี้

1) การรวบรวมข้อมูลให้ครบสมบูรณ์ เพื่อที่จะนำมาตระเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ปัญหาที่ประสบเป็นดังนี้ เกษตรตำบลร้อยละ 42.53 ไม่สามารถทำงานในโครงการอย่างได้ผลดีเนื่องจากมีงานประจำที่เคยทำอยู่มาอยู่แล้ว ร้อยละ 20.69 ข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่มีความถูกต้อง ร้อยละ 19.54 มีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ร้อยละ 16.09 มีเกษตรกรร่วมโครงการจำนวนมาก จึงทำให้การรวบรวมเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกรได้ไม่ครบถ้วน ร้อยละ 12.64 ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไม่เป็นปัจจุบัน

2) การเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ปัญหาที่ประสบเป็นดังนี้ เกษตรตำบลร้อยละ 42.53 ไม่มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอที่จะนำมาประกอบการในการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ร้อยละ 21.84 ขาดข้อมูลที่สำคัญที่ปรากฏในแบบสำรวจ ซึ่งข้อมูลเหล่านั้นสามารถนำมาประกอบการกำหนดทางเลือกทางการเกษตรได้ ร้อยละ 19.54 ขาดรูปแบบที่เป็นมาตรฐานในการเขียนรายงานผลการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 17.24 พบว่าเกษตรกรได้ให้ข้อมูลที่ไม่ตรงความเป็นจริงบางประเด็น ร้อยละ 16.09 ไม่สามารถนำข้อมูลที่มีอยู่ในเอกสารที่ได้รับมาไปใช้ให้เกิดประโยชน์ได้ ร้อยละ 12.64 ข้อมูลไม่มีความน่าเชื่อถือ ไม่ทันสมัย เนื่องจากคำถามในแบบสอบถามไม่เจาะจงเพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลชัดเจนตรงประเด็น และ ร้อยละ 10.34 เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการชี้แจงอย่างเพียงพอ เพื่อให้เข้าใจเทคนิควิธีการและข้อมูลที่จำเป็น

3) การปรับทางเลือกทางการเกษตร ปัญหาที่ประสบเป็นดังนี้ เกษตรตำบลร้อยละ 19.54 ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ร้อยละ 18.39 พบว่า

แบบสำรวจความคิดเห็นที่ต้องการข้อมูลที่มาใช้เฉพาะในการปรับทางเลือก ร้อยละ 10.34 พบว่าทางเลือกทางการเกษตรที่กำหนดไว้ไม่ครอบคลุมตามความต้องการของเกษตรกร

4) การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร ปัญหาที่ประสบเป็นดังนี้ เกษตรตำบลร้อยละ 35.63 ไม่มีเอกสารประกอบการบรรยายทางเลือกและเพื่อมอบให้เกษตรกรในขณะนำเสนอทางเลือก ร้อยละ 25.29 ไม่สามารถทำความเข้าใจในรายละเอียดทางเลือกทางการเกษตรเนื่องจากมีทางเลือกจำนวนมากและขาดความละเอียดในเนื้อหา ร้อยละ 20.39 ไม่สามารถนำเสนอทางเลือกต่อเกษตรกรได้อย่างทั่วถึง เนื่องจากมีเกษตรกรเป็นจำนวนมาก ร้อยละ 16.09 ไม่มีสื่อประกอบการเพื่อนำเสนอแนะ ร้อยละ 10.34 ไม่มีระยะเวลาเพียงพอที่ใช้เสนอแต่ละทางเลือก เนื่องจากมีทางเลือกจำนวนมาก

5) การรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร เกษตรตำบลร้อยละ 13.79 ประสบปัญหาในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพิ่มเติมจากเกษตรกรเป้าหมาย เนื่องจากมีระยะเวลาจำกัด จำนวนเกษตรกรมาก เกษตรกรเคลื่อนย้ายแรงงานไปทำที่อื่น

6) การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร เกษตรตำบลร้อยละ 13.79 ขาดข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรแบบสอบถามไม่ครอบคลุม ขาดข้อมูลที่สำคัญและคำถามไม่ชัดเจน

7) ช่วยเกษตรกรวางแผนการผลิต เกษตรตำบลร้อยละ 18.39 ไม่ได้ติดตามข้อมูลจากบุคคลเป้าหมายให้ครบถ้วน จึงทำให้เกษตรกรไม่มีแผนการผลิตที่ดี เนื่องจากเกษตรกรมีความพร้อมแตกต่างกัน ในการดำเนินการจัดทำแผนการผลิตให้เสร็จในระยะเวลาที่กำหนดให้อย่างจำกัด

8) การวางแผนสนับสนุนเกษตรกร เกษตรตำบลร้อยละ 21.83 การดำเนินการติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกรเป็นไปไม่ทั่วถึงและเต็มที่ จึงทำให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตของเกษตรกรล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน

9) การบริการความรู้วิชาการระยะดำเนินการ เกษตรตำบลร้อยละ 21.83 ประสบปัญหาในการแนะนำความรู้วิชาการที่ให้อย่างไม่ทั่วถึง

10) ช่วยเกษตรกรประเมินผลกิจกรรม เกษตรตำบลร้อยละ 11.49 ไม่มีข้อมูลเพียงพอต่อการนำไปใช้ในการประเมินผลกิจกรรมของเกษตรกร โดยเฉพาะข้อมูลต้นทุนและผลตอบแทนการผลิต

- 11) การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เกษตรตำบลร้อยละ 10.39 มี
การประสานงานระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไม่เต็มที่และมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 9.20
เกษตรตำบลขาดทักษะการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ตารางที่ 14 ปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรตำบลประสบในขณะปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิต
ของเกษตรกร

ปัญหาอุปสรรคในด้าน	จำนวน (n=87)	ร้อยละ
การรวบรวมข้อมูลให้สมบูรณ์		
— มีงานประจำที่เสียเวลามากแล้ว	37	42.53
— ข้อมูลที่รวบรวมได้ไม่มีความถูกต้อง	18	20.69
— มีข้อมูลไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	17	19.54
— เกษตรกรร่วมโครงการจำนวนมาก จึงทำให้ การรวบรวมเกี่ยวกับทะเบียนเกษตรกรได้ไม่ครบถ้วน	14	16.09
— ข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ไม่เป็นปัจจุบัน	11	12.64
การเตรียมทางเลือกทางการเกษตร		
— ไม่มีวัสดุอุปกรณ์เพียงพอที่จะนำมาประกอบการในการ เตรียมทางเลือกทางการเกษตร	37	42.53
— ขาดข้อมูลที่สำคัญที่ปรากฏในแบบสำรวจเพราะไม่มี คำถามที่ให้ได้นำซึ่งข้อมูลเหล่านั้นเพื่อนำมากำหนด ทางเลือกทางการเกษตร	19	21.84
— มาตรฐานแบบที่เป็นมาตรฐานในการเขียนรายงานผล การดำเนินงานของเจ้าหน้าที่	17	19.54
— เกษตรกรได้ให้ข้อมูลข้อมูลที่ไม่ตรงความเป็นจริง บางประเด็น	15	17.24

ตารางที่ 14 ปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรลำบากประสบในขณะปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรคในด้าน	จำนวน (n=87)	ร้อยละ
- ไม่สามารถนำข้อมูลที่ประกอบอยู่ในเอกสารที่ได้รับมอบหมายไปใช้ให้เกิดประโยชน์	14	16.09
- ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือไม่ทันสมัยเนื่องจากคำถามในแบบสอบถามไม่เจาะจงเพียงพอ เพื่อให้ได้ข้อมูลชัดเจนตรงประเด็น	11	12.64
- เจ้าหน้าที่ไม่ได้รับการชี้แจงอย่างเพียงพอ เพื่อให้เข้าใจเทคนิควิธีการและข้อมูลที่จำเป็น	9	10.34
การปรับทางเลือกทางการเกษตร		
- ขาดข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร	17	19.54
- แบบสำรวจขาดคำถามที่ต้องการข้อมูลที่ใช้เฉพาะ	16	18.39
- ทางเลือกทางการเกษตรไม่ครอบคลุมตามความต้องการ	9	10.34
การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร		
- ไม่มีเอกสารประกอบการบรรยายทางเลือกและเพื่อมอบให้เกษตรกรในขณะนำเสนอทางเลือก	31	35.63
- ไม่สามารถทำความเข้าใจ ในรายละเอียดทางเลือกทางการเกษตร เนื่องจากมีจำนวนทางเลือกมากและขาดความละเอียด	22	25.29
- ไม่สามารถเสนอทางเลือกได้อย่างทั่วถึงเนื่องจากมีเกษตรกรจำนวนมาก	18	20.39

ตารางที่ 14 ปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรตำบลประสบในขณะปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิต
ของเกษตรกร (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรคในด้าน	จำนวน (n=87)	ร้อยละ
— ไม่มีสื่อประกอบการเพื่อนำเสนอแผน	14	16.09
— ไม่มีระยะเวลาเพียงพอที่ใช้เสนอแต่ละทางเลือก เนื่องจากจำนวนทางเลือกมาก	9	10.34
การรวบรวมความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร		
- เนื่องจากมีระยะเวลาจำกัด จำนวนเกษตรกรมาก เกษตรกรเคลื่อนย้ายแรงงานไปที่อื่น จึงทำให้เกิด ปัญหาการเก็บรวบรวมข้อมูล	12	13.79
การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของ เกษตรกร		
- ขาดข้อมูลที่สำคัญเพื่อนำมาวิเคราะห์ความคิดเห็น และความต้องการของเกษตรกร	12	13.79
ช่วยเกษตรกรวางแผนการผลิต		
— เกษตรกรมีความพร้อมในการวางแผนแตกต่างกัน เกษตรกรตำบลไม่ได้ติดตามข้อมูลจากบุคคลเป้าหมาย ให้ครบถ้วน จึงทำให้เกษตรกรไม่มีแผนการผลิตที่ดีได้	16	18.39
การวางแผนสนับสนุนเกษตรกร		
- การติดตามให้คำแนะนำแก่เกษตรกรได้ไม่ทั่วถึงและ เต็มที่ จึงทำให้การสนับสนุนปัจจัยการผลิตของ เกษตรกรล่าช้าไม่เป็นไปตามแผน	19	21.83

ตารางที่ 14 ปัญหาอุปสรรคที่เกษตรกรตำบลประสบในขณะปฏิบัติงานในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร (ต่อ)

ปัญหาอุปสรรคในด้าน	จำนวน (n=87)	ร้อยละ
การบริการความรู้วิชาการระยะดำเนินการกิจกรรม		
- การแนะนำความรู้วิชาการที่ให้อย่างไม่ทั่วถึง	19	21.83
ตัวเกษตรกรประเมินผลกิจกรรม		
- ไม่มีข้อมูลเพียงพอต่อการใช้ในการประเมินผล กิจกรรมของเกษตรกร โดยเฉพาะขาดข้อมูลต้นทุน และผลตอบแทนการผลิต	10	11.49
การประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง		
- มีประสานงานกันระหว่างเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ไม่เต็มที่และมีประสิทธิภาพ	9	10.39
- เกษตรตำบลขาดทักษะการติดต่อประสานงานกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	8	9.20

2. ข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลในการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร เกษตรตำบลบางส่วนให้ข้อเสนอแนะเรียงตามลำดับดังนี้ ร้อยละ 42.53 เห็นว่าควรให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการ ร้อยละ 31.03 เห็นว่าควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ไปดำเนินการในกิจกรรมให้เหมาะสมและทันฤดูกาล ร้อยละ 21.03 เห็นว่าควรสนับสนุนสื่อ วัสดุทัศนูปกรณ์ต่างๆ ร้อยละ 14.03 เห็นว่าควรให้การสนับสนุนเอกสารที่ใหม่ทันสมัย น่าเชื่อถือได้ และมีความถูกต้องเพื่อนำมาพิจารณาหาแนวทางพัฒนาบทบาทของเกษตรกรตำบล ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินการเกี่ยวกับโครงการยิ่งขึ้น

ตารางที่ 15 ข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบลในการดำเนินงานเกี่ยวกับโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะของเกษตรกรตำบล	จำนวน (n=87)	ร้อยละ
- ควรให้มีการอบรมสัมมนาเกี่ยวกับโครงการ	37	42.53
- ควรสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ไปดำเนินการ ในกิจกรรมให้เหมาะสมและทันฤดูกาล	27	31.03
- ควรสนับสนุน สื่อ โสตทัศนูปกรณ์ต่างๆ	19	21.03
- ควรให้การสนับสนุนเอกสารที่ใหม่ทันสมัย น่าเชื่อถือได้และมีความถูกต้อง	13	14.94

4.4 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานความบทบาทหน้าที่ของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรกับความแตกต่างกันในแต่ละลักษณะพื้นฐานทั่วไป

ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรกับความแตกต่างกันในแต่ละลักษณะพื้นฐานทั่วไปในเรื่อง อายุ ระดับการศึกษา สูงสุด และอาชีพการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. การเปรียบเทียบการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมการทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีอายุแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 16 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีอายุแตกต่างกัน (≤ 30 ปี ลงมา 31-39 ปี และ 40-49 ปี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรแตกต่างกัน (ค่า $F = 3.45^*$) ได้แก่ เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกท. ($F = 3.49^*$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกของเกษตรกร
ตำบลที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

การเตรียมทางเลือก	ระดับอายุ						ค่า F
	< 30 ปี		31-39 ปี		40-49 ปี		
	(n = 3)		(n = 66)		(n = 18)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร ที่ร่วมโครงการ ผกค.	3.00	0.00	2.88	0.37	2.61	0.50	3.49*
- เตรียมเนื้อหาในการทำ ทางเลือก	3.00	0.00	2.80	0.40	2.67	0.49	1.20
- เตรียมการแต่งตั้งคำสั่งคณะ ทำงานให้คำปรึกษาในการทำ ทางเลือก	3.00	0.00	2.33	0.85	2.39	0.70	0.98
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการ เตรียมทางเลือก	3.00	0.00	2.70	0.58	2.56	0.62	0.89
- เตรียมทางเลือกระดับอำเภอ	3.00	0.00	2.71	0.49	2.67	0.49	0.61
- เตรียมแผนปฏิบัติงาน	3.00	0.00	2.80	0.47	2.78	0.43	0.31
- เตรียมสื่อวัสดุต่าง ๆ ในการ ทำทางเลือก	2.33	0.58	2.29	0.67	2.33	0.68	0.04
รวม	3.00	0.00	2.95	0.21	2.78	0.43	3.45*

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

2. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรด้าบลที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 17 แสดงว่าเกษตรกรด้าบลที่มีอายุแตกต่างกัน (≤ 30 ปี ลงมา, 31-39 ปี และ 40-49 ปี) มีระดับการดำเนินงานในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 1.51$) แต่มีความแตกต่างกันในระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกโดยการแจกเอกสาร ($F = 3.47^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรด้าบลที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

การนำเสนอทางเลือก	ระดับอายุ						ค่า F
	≤ 30 ปี		31-39 ปี		40-49 ปี		
	(n = 3)		(n = 66)		(n = 18)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการแจกเอกสาร	2.67	0.58	1.98	0.79	2.44	0.62	3.47*
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการประชุมทั้งหมู่บ้าน	3.00	0.00	2.74	0.59	2.72	0.46	3.33
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยผ่านทางหอกระจายข่าว							
ข่าว	1.33	0.58	1.58	0.72	1.89	0.68	1.64
- ใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร	2.67	0.58	2.18	0.72	2.44	0.51	1.63
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการแนะนำราษฎร							
ครัวเรือน	2.00	0.00	2.05	0.73	2.33	0.59	1.24

ตารางที่ 17 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการ
เกษตรของเกษตรกรด้านอที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน (ต่อ)

การนำเสนอทางเลือก	ระดับอายุ						ค่า F
	< 30 ปี		31-39 ปี		40-49 ปี		
	(n = 3)		(n = 66)		(n = 18)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- ใช้วัสดุช่วยในการนำเสนอ							
ทางเลือกทางการเกษตร	3.00	0.00	2.23	0.65	2.28	0.67	1.05
- นำเสนอทางเลือกทางการ							
เกษตรโดยผ่านผู้นำ	1.67	0.58	2.11	0.81	2.11	0.68	0.47
- นำเสนอทางเลือกทางการ							
เกษตรโดยการประชุมกลุ่มย่อย	2.67	0.58	2.45	0.64	2.56	0.51	0.33
- ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการ							
นำเสนอทางเลือกทางการ							
เกษตร	2.67	0.58	2.44	0.68	2.50	0.51	0.22
รวม	3.00	0.00	2.73	0.45	2.89	0.32	1.51

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

3. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรดำนที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 18 แสดงว่าเกษตรกรดำนที่มีอายุแตกต่างกัน (≤ 30 ปีลงมา, 31-39 ปี และ 40-49 ปี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร ไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 0.84$) แต่มีระดับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรแตกต่างกัน เกี่ยวกับเรื่องการวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 4.54^{**}$) และแผนของเกษตรกรที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่เคยทำอยู่ ($F = 3.28^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรดำนที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน

		ระดับอายุ						
		≤ 30 ปี)		31-39 ปี		40-49 ปี		ค่า F
ความต้องการของเกษตรกร		(n = 3)		(n = 66)		(n = 18)		
		Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี								
ความเหมาะสมกับเกษตรกร		2.67	0.58	2.86	0.35	2.56	0.51	4.54**
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี								
ความสอดคล้องกับกิจกรรม								
ที่เคยทำอยู่		3.00	0.00	2.89	0.31	2.67	0.49	3.28**
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี								
ความถูกต้องตามหลักวิชาการ		2.67	0.58	2.58	0.58	2.56	0.51	0.05

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรตำบลที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน (ต่อ)

การวิเคราะห์ความคิดเห็นและ ความต้องการของเกษตรกร	ระดับอายุ						ค่า F
	< 30 ปี)		31-39 ปี		40-49 ปี		
	(n = 3)		(n = 66)		(n = 18)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่เป็นกิจกรรมใหม่ โดยพิจารณา ถึงความเป็นไปได้	2.67	0.58	2.76	0.47	2.56	0.51	1.27
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี ความเหมาะสมกับงบประมาณ	3.00	0.00	2.62	0.63	2.67	0.49	0.60
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล	3.00	0.00	2.73	0.51	2.72	0.46	0.44
รวม	3.00	0.00	2.92	0.27	2.83	0.38	0.84

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

4. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางการเกษตรของเกษตรกรตำบล ที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 19 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) มีระดับการดำเนินงานไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 1.35$) แต่มีระดับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรแตกต่างกันในเรื่องการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร ($F = 8.00^{**}$) และการเตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ($F = 5.18^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ.05

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร
ของเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน

การเตรียมทางเลือกทาง การเกษตร	ระดับการศึกษาสูงสุด						ค่า F
	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี		
	(n = 4)		(n = 34)		(n = 49)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการ เตรียมทางเลือก	2.00	0.81	2.88	0.35	2.59	0.64	6.00 **
- เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร ที่ร่วมโครงการ ผกก.	2.25	0.50	2.91	0.29	2.82	0.44	5.18 **
- เตรียมสื่อ วัสดุต่าง ๆ ใน การทำทางเลือก	2.50	0.58	2.47	0.61	2.16	0.69	2.40
- เตรียมทางเลือกระดับ อำเภอ	2.50	0.58	2.82	0.39	2.65	0.52	1.70
- เตรียมแต่งตั้งคำสั่งคณะทำ งานให้คำปรึกษาในการทำ ทางเลือก	2.25	0.50	2.58	0.75	2.44	0.85	1.58
- เตรียมเนื้อหาในการทำ ทางเลือก	2.50	0.58	2.85	0.36	2.76	0.43	1.54
- เตรียมแผนปฏิบัติงาน	2.75	0.50	2.85	0.36	2.76	0.51	0.32
รวม	3.00	0.00	2.97	0.17	2.88	0.33	1.35

* แสดงความแตกต่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

5. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 20 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 0.62$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า เกษตรตำบลที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ จะมีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรอยู่ในระดับมาก และเกษตรกรตำบลที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และปริญญาตรี มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรอยู่ในระดับน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 21 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเกษตรกรตำบลที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพนั้น เป็นบุคคลที่มีอายุราชการมาก มีประสบการณ์ในการทำงานมาก จึงทำให้มีเทคนิคหรือวิธีการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรได้มากกว่า

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน

การนำเสนอทางเลือก	ระดับการศึกษาสูงสุด						ค่า F
	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี		
	(n = 4)		(n = 34)		(n = 49)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการประชุมทั้งหมู่บ้าน	2.50	0.58	2.88	0.32	2.67	0.66	1.88
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยผ่านผู้นำ	1.75	0.50	1.97	0.80	2.20	0.76	1.34

ตารางที่ 20 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร
ของเกษตรกรด้อยที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน (ต่อ)

การนำเสนอทางเลือก	ระดับการศึกษาสูงสุด						ค่า F
	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี		
	(n = 4)		(n = 34)		(n = 49)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- ใช้วัสดุช่วยในการนำเสนอ							
ทางเลือกทางการเกษตร	2.50	0.58	2.35	0.65	2.16	0.72	1.04
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยคำแนะนำราย							
ครัวเรือน	2.25	0.50	2.09	0.71	2.10	0.71	0.94
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยผ่านทางหอ							
กระจายข่าว	2.00	0.82	1.68	0.77	1.57	0.68	0.76
- ใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอ							
ทางเลือกทางการเกษตร	2.50	1.00	2.35	0.60	2.18	0.67	0.40
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการประชุม							
กลุ่มย่อย	2.25	0.50	2.50	0.62	2.49	0.62	0.31
- ให้เกษตรกรมีส่วนร่วมในการนำเสนอ							
ทางเลือกทางการเกษตร	2.50	0.58	2.50	0.62	2.43	0.68	0.13
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตร โดยการแจกเอกสาร							
	2.00	0.82	2.15	0.78	2.08	0.79	0.11
รวม	3.00	0.00	2.76	0.43	2.76	0.43	0.62

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

6. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรของเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 21 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน (ปวช. ปวส. และปริญญาตรี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรแตกต่างกัน (ค่า $F = 3.58^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ได้แก่ การวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 3.99^{**}$) และ การวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่เป็นกิจกรรมใหม่โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ($F = 3.94^{**}$)

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า เกษตรตำบลที่มีการศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และ การศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็น และความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก และระดับปริญญาตรีมีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรของเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน

การวิเคราะห์ความคิดเห็น และ ความต้องการของเกษตรกร	ระดับการศึกษาสูงสุด						ค่า F	
	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี			
	(n = 4)		(n = 34)		(n = 49)			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี								
ความเหมาะสมกับเกษตรกร	2.25	0.50	2.82	0.39	2.82	0.39	3.99	*
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่								
เป็นกิจกรรมใหม่ โดยพิจารณา								
ถึงความเป็นไปได้	2.75	0.50	2.88	0.33	2.59	0.54	3.94	*

ตารางที่ 21 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและ
ความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกัน (ต่อ)

การวิเคราะห์ความคิดเห็น และ ความต้องการของเกษตรกร	ระดับการศึกษาสูงสุด						ค่า F
	ปวช.		ปวส.		ปริญญาตรี		
	(n = 4)		(n = 34)		(n = 49)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล	2.75	0.50	2.82	0.39	2.67	0.55	0.93
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี ความสอดคล้องกับกิจกรรมที่ เคยทำอยู่	2.75	0.50	2.91	0.29	2.82	0.39	0.87
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับงบ ประมาณ	2.75	0.50	2.71	0.52	2.59	0.64	0.44
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มี ความถูกต้องตามหลักวิชาการ	2.50	0.58	2.68	0.55	2.55	0.58	0.17
รวม	3.00	0.00	3.00	0.00	2.84	0.37	3.58**

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

7. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีอารยราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 22 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีอารยราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน (≤ 5 ปี ลงมา 6-10 ปี 11-15 ปี และมากกว่า 15 ปี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรแตกต่างกัน (ค่า $F = 2.56^*$) ได้แก่ ระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาในการทำทางเลือกทางการเกษตร ($F = 2.90^{**}$) การเตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ($F = 2.81^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีอารยราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน

การเตรียมทางเลือก	ระดับอารยราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล									
	≤ 5 ปี		6-10 ปี		11-15 ปี		> 15 ปี		ค่า F	
	(n = 8)		(n = 8)		(n = 54)		(n = 17)			
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.		
- เตรียมการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาในการทำทางเลือก	2.75	0.46	1.75	0.89	2.46	0.82	2.18	0.73	2.90	*
- เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ	3.00	0.00	2.88	0.35	2.87	0.39	2.59	0.51	2.81	*
- เตรียมสื่อวัสดุทัศนูปกรณ์ต่างๆ ในการทำทางเลือก	2.50	0.53	1.88	0.83	2.41	0.63	2.06	0.66	2.68	
- เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมทางเลือก	2.86	0.35	2.63	0.73	2.74	0.52	2.41	0.71	1.78	
- เตรียมเนื้อหาในการทำทางเลือก	2.75	0.46	2.08	0.35	2.83	0.38	2.59	0.51	1.70	

ตารางที่ 22 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร
ของเกษตรกรตำบลที่มีอัตราการขาดทุนในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน (ต่อ)

	ระดับอัตราการขาดทุนในตำแหน่งเกษตรกรตำบล								
การเตรียมทางเลือก	<u>≤ 5 ปี</u>		<u>6-10 ปี</u>		<u>11-15 ปี</u>		<u>> 15 ปี</u>		ค่า F
	(n = 8)		(n = 8)		(n = 54)		(n = 17)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- เตรียมแผนปฏิบัติงาน	2.75	0.46	2.63	0.74	2.87	0.39	2.71	0.47	1.11
- เตรียมทางเลือกระดับอำเภอ	2.75	0.46	2.75	0.46	2.76	0.47	2.53	0.51	1.03
รวม	3.00	0.00	3.00	0.00	2.94	0.23	2.76	0.44	2.56**

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

8. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร
ของเกษตรกรตำบลที่มีอัตราการขาดทุนในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดัง
ปรากฏในตารางที่ 23 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีอัตราการขาดทุนในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน
(≤ 5 ปีลงมา, 6-10 ปี, 11-15 ปี และมากกว่า 15 ปี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการ
การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 1.29$) แต่มีระดับการนำเสนอ
ทางเลือกทางการเกษตรแตกต่างกันในเรื่องการใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอ ($F =$
4.89**) และใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วยในการนำเสนอ ($F = 2.85^*$) ทางสถิติที่ระดับนัย
สำคัญ.05

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการในด้านหนึ่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน

	ระดับอายุราชการในด้านหนึ่งเกษตรกรตำบล								
การนำเสนอทางเลือก	≤ 5 ปี		6-10 ปี		11-15 ปี		> 15 ปี		ค่า F
	(n = 8)		(n = 8)		(n = 54)		(n = 17)		
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	
- ใช้วัสดุช่วยในการนำเสนอ									
ทางเลือกทางการเกษตร	2.63	0.52	1.50	0.93	2.28	0.85	2.41	0.51	4.89**
- ใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วย									
ในการนำเสนอทางเลือก	2.50	0.78	1.88	0.99	2.37	0.56	2.00	0.61	2.85*
- นำเสนอทางเลือกทางการ									
เกษตรโดยการแนะนำราย									
ครัวเรือน	2.00	0.53	1.50	0.78	2.15	0.68	2.29	0.69	2.69
- นำเสนอทางเลือกทางการ									
เกษตรโดยการแจกเอกสาร	2.50	0.78	2.00	1.06	2.02	0.76	2.24	0.66	1.12
- นำเสนอทางเลือกทางการ									
เกษตรโดยผ่านผู้นำ	2.13	0.83	2.38	0.92	2.13	0.78	1.82	0.84	1.09
- ให้เกษตรกรมีส่วนร่วม									
ในการนำเสนอทางเลือก									
ทางการเกษตร	2.36	0.74	2.13	0.99	2.52	0.61	2.47	0.51	0.92
- นำเสนอทางเลือกทางการ									
เกษตรโดยการประชุมทั้ง									
หมู่บ้าน	2.88	0.35	2.63	0.74	2.78	0.57	2.65	0.49	0.50
- นำเสนอทางเลือกทางการ									
เกษตรโดยผ่านทางหอ									
กระจายข่าว	1.63	0.74	1.63	0.92	1.65	0.73	1.59	0.62	0.30

ตารางที่ 23 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร
ของเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน (ต่อ)

	ระดับอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล								
การนำเสนอทางเลือก	≤ 5 ปี		6-10 ปี		11-15 ปี		> 15 ปี		ค่า F
	(n = 8)		(n = 8)		(n = 54)		(n = 17)		
	Mean S.D.		Mean S.D.		Mean S.D.		Mean S.D.		
- นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการประชุม									
กลุ่มย่อย	2.63 0.52		2.38 0.92		2.48 0.61		2.47 0.51		0.23
รวม	3.00 0.00		2.63 0.52		2.74 0.44		2.82 0.39		1.29

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

9. การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน ผลการเปรียบเทียบดังปรากฏในตารางที่ 24 แสดงว่าเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล แตกต่างกัน (≤ 5 ปีลงมา, 6-10 ปี, 11-15 ปี และมากกว่า 15 ปี) มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรไม่แตกต่างกัน (ค่า $F = 2.03$) แต่มีระดับการดำเนินงานที่แตกต่างกันในเรื่องวิเคราะห์แผนของที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล ($F = 3.13^{**}$) และวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 2.83^{**}$) ทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญที่ .05

ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า เกษตรตำบลที่มีอายุราชการในตำแหน่ง 6-10 ปี มีระดับการดำเนินการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับมาก เกษตรตำบลที่มีอายุราชการมากกว่า 15 ปี มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรอยู่ในระดับน้อย ดังปรากฏในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 การเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรตำบลที่มีอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกัน

การนำเสนอทางเลือก	ระดับอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล				ค่า F
	≤ 5 ปี	6-10 ปี	11-15 ปี	> 15 ปี	
	(n = 8)	(n = 8)	(n = 54)	(n = 17)	
	Mean S.D.	Mean S.D.	Mean S.D.	Mean S.D.	
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร	2.63 0.52	2.75 0.46	2.89 0.32	2.59 0.51	3.13**
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล	2.86 0.35	3.00 0.00	2.76 0.51	2.47 0.51	2.83**
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรม ที่เคยทำอยู่	2.88 0.35	2.75 0.46	2.91 0.29	2.71 0.47	1.63
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่เป็นกิจกรรมใหม่ โดย พิจารณาถึงความเป็นไปได้	2.75 0.46	2.62 0.74	2.78 0.42	2.53 0.51	1.27
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความเหมาะสมกับ งบประมาณ	2.86 0.35	2.75 0.71	2.65 0.62	2.47 0.51	0.98
- วิเคราะห์แผนของเกษตรกร ที่มีความถูกต้องตามหลัก วิชาการ	2.75 0.46	2.38 0.74	2.61 0.49	2.47 0.72	0.86
รวม	2.86 0.35	3.00 0.00	2.94 0.23	2.76 0.44	2.03

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

10. ผลเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกรที่มีความแตกต่างกันทางสถิติ จำแนกตามลักษณะพื้นฐานทั่วไป

ผลการวิจัยครั้งนี้จึงปฏิเสธสมมติฐานทางการวิจัยว่า เกษตรตำบลที่มีอายุ ระดับการศึกษา สูงสุด และอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล แตกต่างกัน มีระดับการดำเนินงานเกี่ยวกับการเตรียมทางเลือกทางการเกษตร การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร และการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรแตกต่างกันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05 ดังปรากฏรายละเอียดในตารางที่ 25-27 เมื่อพิจารณาในรายละเอียดแล้วพบว่า

10.1 ผลการเปรียบเทียบเกษตรกรตำบลที่มีอายุแตกต่างกันมีความแตกต่างกันในเรื่องการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรดังนี้ เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกก. ($F = 3.49^*$) แตกต่างกันในเรื่องการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรดังนี้ นำเสนอทางการเกษตรโดยการแจกเอกสาร ($F = 3.47^*$) และแตกต่างกันในเรื่องการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรดังนี้ วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 4.54^*$) และวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความสอดคล้องกับกิจกรรมที่เคยทำอยู่ ($F = 3.28^*$)

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ที่มีความแตกต่างกันทางสถิติจำแนกตามอายุ ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	ระดับการปฏิบัติงานจริงของเกษตรกรตำบล		
	การเตรียมทางเลือกทางการเกษตร	การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร	การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร
1. อายุ	-เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกก. ($F = 3.49^*$)	-นำเสนอทางเลือกทางการเกษตรโดยการแจกเอกสาร ($F = 3.47^*$)	-วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 4.54^*$)
< 30 ปี			
31 - 39 ปี			
40 - 49 ปี			

ตารางที่ 25 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุน
แผนการผลิตของเกษตรกร ที่มีความแตกต่างกันทางสถิติจำแนกตามอายุ (ต่อ)
ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบล		
	การเตรียมทางเลือก ทางการเกษตร	การนำเสนอทางเลือก ทางการเกษตร	การวิเคราะห์ความคิด เห็นและความต้องการของ เกษตรกร
1. อายุ	—	—	—
≤ 30 ปี			
31-39 ปี			
40-49 ปี			

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

10.2 ผลการเปรียบเทียบเกษตรกรตำบลที่มีระดับการศึกษาสูงสุดแตกต่างกันมีความแตกต่างกันในเรื่องการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรดังนี้ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมทางเลือก ($F = 6.00^*$) เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกก. ($F = 5.18^*$) และแตกต่างกันในเรื่องการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรดังนี้ วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 3.99^*$) และวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่เป็นกิจกรรมใหม่โดยพิจารณาถึงความเป็นไปได้ ($F = 3.94^*$)

ตารางที่ 26 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุน
แผนการผลิตของเกษตรกร ที่มีความแตกต่างกันทางสถิติว่าแตกต่างกันตามระดับการศึกษา
สูงสุด ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	ระดับการปฏิบัติจริงของเกษตรกรตำบล		
	การเตรียมทางเลือก ทางการเกษตร	การนำเสนอทางเลือก ทางการเกษตร	การวิเคราะห์ความคิด เห็นและความต้องการของ เกษตรกร
2. ระดับการศึกษา สูงสุด	-เตรียมวัสดุอุปกรณ์ ในการเตรียมทาง เลือก (F = 6.00 [*])	-	-วิเคราะห์แผนของ เกษตรกรที่มีความ เหมาะสมกับเกษตรกร (F = 3.99 [*])
ปวช. ปวส. ปริญญาตรี	-เตรียมข้อมูลพื้นฐาน ของเกษตรกรที่ร่วม โครงการ ผกค. (F = 5.18 [*])		-วิเคราะห์แผนของ เกษตรกรที่เป็นกิจกรรม ใหม่โดยพิจารณาถึงความ เป็นไปได้ (F = 3.94 [*])

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05

10.3 ผลการเปรียบเทียบเกษตรกรตำบลที่มีอาชีพการในตำแหน่งเกษตรกรตำบลแตกต่างกันมีความแตกต่างกันในเรื่องการเตรียมทางเลือกทางการเกษตรดังนี้ เตรียมการแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาในการทำทางเลือกทางการเกษตร (F = 2.90^{*}) ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกค. (F = 2.81^{*}) แตกต่างกันในเรื่องการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตรดังนี้ ใช้สื่อช่วยในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร (F = 4.89^{*}) และใช้วัสดุอุปกรณ์ช่วย

ในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร ($F = 2.85^*$) และแตกต่างกันในเรื่องการวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกรดังนี้ วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 3.13^*$) และวิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล ($F = 2.83^*$)

ตารางที่ 27 ผลการเปรียบเทียบระดับการดำเนินงานของเกษตรกรตำบลในโครงการสนับสนุนแผนการผลิตของเกษตรกร ที่มีความแตกต่างกันทางสถิติจำแนกตามอายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล ดังนี้

ลักษณะพื้นฐานทั่วไป	ระดับการปฏิบัติงานจริงของเกษตรกรตำบล		
	การเตรียมทางเลือกทางการเกษตร	การนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร	การวิเคราะห์ความคิดเห็นและความต้องการของเกษตรกร
3. อายุราชการในตำแหน่งเกษตรกรตำบล			
< 5 ปี	-เตรียมแต่งตั้งคณะที่ปรึกษาในการทำทางเลือก ($F = 2.90^*$)	-ใช้สถิติศูนย์เปอร์เซ็นต์ในการนำเสนอทางเลือกทางการเกษตร ($F = 4.89^*$)	-วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับฤดูกาล ($F = 2.83^*$)
6 - 10 ปี	-เตรียมข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรที่ร่วมโครงการ ผกค.	-ใช้วิธีศูนย์เปอร์เซ็นต์ในการนำเสนอทางเลือก	-วิเคราะห์แผนของเกษตรกรที่มีความเหมาะสมกับเกษตรกร ($F = 3.13^*$)
11-15 ปี			
> 15 ปี	($F = 2.81^*$)	($F = 2.85^*$)	

* แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ .05